

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. B. Virgo est aurora consurgens in Nativitate, in Conceptione Christi pulchra ut luna: In assumptione, electa ut sol. Thema. Quæ est ista, quæ progreditur, quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO I.
PRO FESTO NATIVITATIS
B. V. MARIÆ,
VEL
ANNUNTIATIONIS,
VEL
ASSUMPTIONIS.

Ostenditur B. V. fuisse Auroram, Lunam, Solem.

THEMA.

*Quæ est ista, quæ progreditur, quasi Aurora consurgens,
pulchra ut Luna, electa ut Sol. Cant. 6. 9.*

Itati textûs verba variis modis à SS. Patribus atque Interpretibus exponuntur: cum enim aurora sit lucis initium, luna augmentum, Sol verò plenitudo; symbolis hisce varia significantur. 1. Honorius ea exponit de Ecclesia; quæ sub lege naturæ erat ut aurora, quia fuit initium legis & cognitionis Dei: sub lege scripta fuit ut luna, crescebat enim tunc illa cognitio, sed radiorum Solis indiga erat; sub Evangelica

lege, fuit ut Sol omnes expellens nebras. 2. Alii exponunt de lege Evangelica tantum; quæ sub Christo & Apostolis fuit ut aurora, exorta recenter, & tenuiter, occulte & latenter in Judæa tantum quasi aurora lucens: postea fuit ut luna sub deis Imperatoribus, inter martyria & persecutiones pallida, usque ad Constantinum: denique ut Sol lucis sue & imperii radios per orbem universum dispersit. 3. Alii explicant de Beatissima Virgine Maria, ut S. Bernardus, Rupertus Abbas & alii. Et quidem Rupertus ait eam in Nativitate fuisse auroram, in Conceptione Christi

Christi lunam, in assumptione ad
caelum Solem.

Mentem hanc seu expositionem
Ruperi non nihil dilucidabimus, si-
milique ostendemus, quomodo ani-
ma religiosa initio conversionis suae,
seu in tyrocinio sit velut aurora, in
progressa luna, in fine sol.

1. Beatissima Virgo, teste Ruper-
to, in Nativitate sua fuit *Aurora*:
Quando nata es, inquit, *O Beata Vir-*
go! tunc vera aurora surrexit,
aurora praenuntia diei sempiterni: quia
sicut aurora quotidiana, finis praeterita
noctis est, & initium diei sequentis, sic
Nativitas tua finis tristitia, & letitia
nobis exitit principium. Vera nobis
aurora surrexit: dum Virgo est nata:
nam 1. Sicut aurora est terminus
noctis & initium diei: Ita B. Virgo
mundo in tenebris constituto illuxit.
2. Sicut aurora vesperationes, noctuas
aliaque volucres nocturnas fugat;
ita B. Virgo Dæmones expellit. 3.
Sicut aurora aves diurnas ad cantum
provocat; ita B. Virgo animas san-
ctas & Angelos ad Dei laudes excitat.
4. Sicut aurora semper crescit & sen-
sim progreditur: ita B. Virgo licet à
primo vitae momento perfecta fuerit,
ita tamen profecit, ut initium res-
pectu finis se habeat velut aurora & me-
ridies. *Qua est ista, qua progreditur?*
semper progressa est, nunquam stetit,
& nec ullo quidem vitae momento
substitit. 5. Sicut aurora rorem spar-
git album, qui in gramen & flores
decidit: ita B. V. gratiae rorem dif-
fundit. O igitur Maria, aurora amœ-
nissima & pulcherrima!

Tyronum Religionis, seu Incipien-
tium congregatio, quæ è saeculari vita
recenter ad religiosam vitam appu-
lulit & viam purgativam ingressa est,
est quasi aurora confurgens. Nam 1.
Ut ait S. Gregorius L. 16. Moral. c.
25. *Mens justis est aurora, qua peccati*
sus tenebras deserens, ad lucem jam aspi-
ras aternitatis. Et sicut aurora habet
aliquid lucis, & aliquid tenebrarum:
sic Religiosi incipientes habent ali-
quid lucis & cognitionis, & aliquid te-
nebrarum, id est, vitiorum & cupi-
ditatum inordinatarum. 2. Sicut
aurora aves nocturnas fugat: sic ani-
ma Religiosorum incipientium & in
via purgativa versantium, jugiter ani-
mam purgat, ignorantiam, culpam,
torporem, acediam expellit, & quasi
à facie colubri, cuncta peccata etiam
minima fugit: sicque Dæmones &
eorum assultus & tentationes reprimi-
t, Angelos latificat, atque ad
Deum laudandum provocat. 3. Sicut
aurora jugiter crescit & progreditur:
Ita Justorum semita quasi lux splendens
procedit, & crescit usque ad perfectum
diem. Proverb. 4. 18. Mentis enim
Tyronum, ubi tenebras, & frigus,
ignorantiam & culpam, pigritiam &
torporem pepulerunt, ope gratiae
divinae, lux & ardor charitatis, vir-
tutumque indices crescit, evaditque
illustrior, ut amulentur charismata
meliora, & per excellentiorem viam
pergentes probent potiora; & chari-
tas magis ac magis abundet in ipsis,
repleanturque fructu justitiae in lau-
dem & gloriam Dei. Et sicut aurora
crescit non subito, sed paulatim,
accedente

accedente magis ad horizontem Sole; deinde non cum strepitu, sed sensim & sine sono; denique tantâ fortitudine, ut nullus ejus augmentum possit impedire: sic anima Novitiorum crescit non subito, quia nemo repente fit summus, sed gradatim; nec tenebrae pelluntur simul tota, sed per partes: & sine strepitu atque in silentio, ita ut vix percipiatur, quod crescant. Quod Christus dominus declarat parabolâ sementis marci 4. 26. *Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciât sementem in terra, & dormiat, & exurgat nocte & die, & semen germinet, & increseat, dum nescit ille; utro enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica.* Denique instar auroræ omnia impedimenta vincit: segetem possunt multa impedire, & lædere, ut gelu, nebula, grando, bestia concalcans & volucris granum rapiens. Sed gratiâ Christi & gratiâ vocationis præventa & roborata Tyronum anima, tam est potens, ut omnia vincat.

Has igitur, Charissimi, auroræ proprietates in Novitiatu habere conemur, tenebras expellendo, vitia superando, in luce & cognitione crescendo: & cum ex nobis non simus sufficientes hæc præstare, ab aurora myrica, Virgine nata rorem divinæ gratiæ postulemus.

II.
B. V. in
Conceptione
Christi
pulchra
ut luna.

II. Sanctissima Virgo, ex mente Ruperti, in annuntiatione, in Incarnatione Christi, in Conceptione Redemptoris nostri fuit sicut Luna. *Quando autem, inquit Rupertus, Spiritus Sanctus in te supervenit, &*

Filium Virgo concepisti, Virgo peperisti, tunc tu, & ex tunc, pulchra pulchritudine divinâ, pulchra inquam, non quomodocunque, sed ut luna: sicut enim luna lucet & illuminat luce non suâ, sed ex sole conceptâ; sic tu ô Beatissima! hoc ipsum quod tam lucida es, non habes ex te, sed ex gratiâ divinâ, ô gratiâ plena! O quàm fulgida luna est Virgo ab Angelo salutata! Luna non falcata, non semiplena, non maculis ullis peccatorum obscurata; non modò plena, modò dimidiata, sed semper integra, semper gratiâ plena, semper illustrata tota, stabilis & confirmata in gratiâ, illuminans mundi noctem & tenebras præclarissimis virtutum exemplis.

Religiosorum animæ proficientes in virtute lucent ut luna: quia sicut hæc noctem, ita illi peccatores illuminant. Ita præclare S. Gregorius Magnus ait: *Luna quippe dum noctem illuminat, caligantibus oculis iter, per quod homo gradiatur, demonstrat: sic nimirum quoque anima, quæ tenebras dimittit, & in sanctam operationem se extendit, dum exemplum bene operandi tribuit proximis, quasi lucens tenebrescentibus oculis spargit. Hac itaque anima, dum peccantibus bona exempla præbet, quasi luna in nocte lucet.*

Alterum hinc documentum: 1. Ut agnoscamus, exemplo B. V. MARIÆ, quidquid lucis, cognitionis, virtutis habemus, id nos non à nobis, sed à Sole justitiæ Christo Domino habere. Quid habes quod non accepisti, ait Apostolus, tam in naturalibus, quàm supernaturalibus? 2. Studeamus esse

esse sicut luna plena, ad imitationem B. V. alioquin anima non est tota pulchra, non igitur sit jam crescens, jam decrescens, jam proficiens, jam deficiens, sed semper & constanter plena. *Sicut enim ut luna mutatur, ait Sapiens.* 3. Ut autem hanc plenitudinem obtineamus, oculis irroratis Deum intueamur: sicut enim luna tamdiu integrum splendorem & decorem suum retinet, quam diu est objecta Soli, & directè ex opposito respicit illum; tunc verò decrescit lumen, quando illum obliquis & quasi transversis radiis respicit & illuminat Sol: sic anima nostra semper progreditur, pulchra ut luna, quoties semper satagit, directè Solem justitiæ intueri, & ita coram ipso comparere, ut directis eam radiis respiciat ac suo divino lumine compleat. Hoc præstabitur, si purissima intentione solem justitiæ semper respiciemus, & in illum omnes vias nostras dirigemus: nunquam terrena respiciamus, nec transitorium sive terrenum inter nos & solem interponi permittamus, alioquin sicut crevimus usque ad plenitudinem, sic eclipsin patiemur & decrescemus usque ad defectionem: erimusque sicut stultus, qui ut luna mutatur, cum potius esse deberemus, sicut thronus Dei, & *Sicut luna perfecta in æternum.*

III. B. Virgo Deipara in Assumptione, ut scribit Rupertus, fuit *Electa ut Sol.* Ait enim: *Quando autem de hoc mundo assumpta, atque ad aethereum thalamum translata es, tunc tu ex tunc Electa ut Sol: Electa in-*

quam nobis, quia te honoramus, ut Dei Genitricem. Licet ergo ex mente Rupertus, fuerit in Assumptione electa ut Sol, & quidem ut Sol fulgentissimus, erat tamen etiam in vita sua Sol, electaque ut Sol, quia plena erat lumine & ardore charitatis: & tria officia in mundo præstabat. Nam 1. sicut Sol illuminat totum mundum, ita B. Virgo. 2. Sicut Sol exhilarat totum mundum, ita B. Virgo. 3. Sicut Sol vivificat, ornat, fecundat, inflamat hæc inferiora, ita B. Virgo: quæ tria nunc præcipue præstat in cælo, ubi illuminat omnes, Angelos & Beatos, exhilarat Patriarchas, Prophetas & Parentes suos, ornat cælum & hæc inferiora fecundat, & inflamat.

Anima Religiosæ perfectæ jam & sanctæ solem repræsentant, ad quod Tyronibus aspirandum est. Ut enim triplicem Sol in luce habet excellentiam; ita perfectorum anima: 1. Summam intensionem ac magnitudinem, ita ut ipsas etiam stellas obsecuret. 2. Stabilitatem & perpetuitatem, quia nullum lucis patitur detrimentum in se, aut diminutionem. 3. Miram efficacitatem, quoniam per lucem non solum illuminat mundum, sed calefacit, & radios igneos exussillans montes adurit, atque in hæc inferiora miras virtutes exercet. Quæ tria aptantur & perfecte conveniunt animæ beatæ, quæ plenam jam assecuta est Dei similitudinem: *Cum apparuerit, similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est.* Joan. 3. 2. At etiam aliquo modo

modo aptatur illi in hoc saeculo, quando speciali electione elevatur ad perfectissimam similitudinem Solis justitiae: & tales in sapientia & sanctitate permanent immobiles sicut Sol, alioque exemplo suo illuminant & inflammant.

Charissimi, tanta perfectio, non statim requiritur à Tyronibus, in conversionis initio; sed tamen paulatim ad magnam perfectionem aspirandum est illis: nam & Christus ipse hortatur: Estote perfecti sicut Pater vester caelestis perfectus est. Matth. 5. q. d. hic est scopus: hic finis supremus, ad quem pro viribus conitendum est.

Quocirca, Dilectissimi, 1. Ad exemplum Dominae nostrae sumus aurore confurgens & progrediamur magis, magisque iudices tenebras expellamus, sicut & ignorantiam, frigus,

reporem, vitia & peccata: & crescimus in luce, cognitione & amore virtutum paulatim sine strepitu, omnia impedimenta perumpendo. 2. Exemplo B. V. conemur esse pulchri sicut luna, omne lumen nos à Sole justitiae habere libenter profitendo, temper crescendo in splendore, imò semper pleno, ideòque respiciamini irretortis oculis solem justitiae, in eius praesentia ambulando & intentionem purè ad eum dirigendo. 3. Exemplo B. V. tandem sumus electi ut sol. 1. Intensè Deum amando, lucendo & ardendo. 2. Stabiliter. 3. Efficaciter, ut alios quoque verbis & exemplis accendamus. Ita aliquando in caelis fulgebimus sicut sol; ex promissione Christi Matth. 13. *Iusti fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum.*

EXHORTATIO II.
PRO QUOLIBET FESTO B. M. V.

De B. V. MARIA tanquam Matre Societatis.

THEMA.

Ego Mater pulchra dilectionis. Eccli. 24. 24.

VEL.

Ecce Mater tua. Joan. 19.

Um Christus Dominus in cruce moriturus, videret Matrem & discipulum stantem, quem diligebat, dixit Matri suae: *Mulier ecce Filius tuus.*

Joan. 19. 16. Quo dicto, loco sui, S. Joannem substituit tanquam filium adoptivum; ut ipse deinceps illi adesset, serviret, provideret, & omne obsequium & solatium praestaret. In Joanne verò eidem etiam reliquos Apostolos, imò fideles omnes, quasi Filios